

Bylo jednou ...!

Jsou to jen dvě slova, avšak jsou jako kouzelná formule; neboť nesou v sobě zvláštnost vyvolávat u každého člověka okamžitě jakýsi zvláštní cit. Zřídka je tento cit stejného druhu. Podobně jako účinek hudby. Právě jako hudba nacházejí také tato dvě slova cestu přímo k duchu člověka, k jeho vlastnímu „já“. Ovšem jen u těch, kteří ducha v sobě nedrží zcela uzavřeného, čímž by již ztratili vlastní lidství zde na zemi.

Avšak každý **člověk** bude při těchto slovech bezděčně vzpomínat na nějaký dřívější prožitek. Vystane to před ním živě a s tímto obrazem také odpovídající cit.

U jednoho touhyplná měkkost, tklivé štěstí, také tichá nespílitelná touha. U druhého však hrdost, zlost, hrůza nebo nenávisť. Člověk vždy myslí na něco, co kdysi prožil, co na něho učinilo mimořádný dojem, avšak co on také považuje za v sobě již dávno vyhaslé.

Avšak nevyhaslo v něm nic a neztratil nic z toho, co skutečně kdysi v sobě **prožil**. Všechno z toho může ještě nazývat svým, jakožto skutečně získané, a tím nepomíjející. Avšak také jen to prožité! Něco jiného nebude moci vyvstat při těchto slovech.

Nechť si člověk toho jednou pozorně povšimne s bdělými smysly a pak brzy pozná to, co je v něm skutečně živé, a to, co se může označit za mrtvé, jakožto bezduchá slupka bezúčelných vzpomínek.

Účel a užitek pro člověka, pod nímž nesmíme mínit jen tělo, má pouze to, co během jeho pozemského života zapůsobí dostatečně hluboko, aby do **duše** vtisklo pečeť, která nezmizí a nedá se opět setřít. Jen takováto pečeť má vliv na utváření lidské duše, a tím dále také na pokrok ducha k jeho dalšímu vývoji.

Ve skutečnosti je tedy prožito a tím přivlastněno jen **to**, co zanechalo takovýto hluboký dojem. Všechno ostatní odezní bez účinku, nebo poslouží nanejvýš jako pomocné prostředky k tomu, aby se daly vytvořit události, které jsou schopné vyvolat tak veliké dojmy.

Blaze tomu, kdo může svými nazvat mnoho tak silných zážitků, lhostejno, zda to byla radost nebo zármutek, které je vyvolaly; neboť jejich otisky budou jednou to nejcennější, co si lidská duše vezme s sebou na svou cestu do onoho světa. —

Čistě pozemské rozumové tvoření, jak je dnes obvyklé, prospívá jen **při dobrém použití** k usnadnění **tělesného** pozemského bytí. To jest, přísně uváženo, samotný konečný cíl **každého** působení rozumu! Nepřináší nakonec jiný výsledek. Je tomu tak při **veškeré** školské moudrosti, lhostejno, který obor to je, a také při veškeré činnosti, nechť je to státní zřízení nebo rodina, u každého jednotlivce nebo národů, tak i konečně u celého lidstva. Avšak **všechno** se žel podrobilo bezvýhradně pouze jen rozumu a spočívá tím v těžkých poutech pozemské omezenosti chápání, což samozřejmě muselo mít neblahé následky ve všem dění a působení a ještě mít bude.

Na celé této zemi je v tomto **jediná** výjimka. Avšak touto výjimkou není snad církev, jak se bude tak mnohý domnívat, a jak by tomu také mělo i být, nýbrž **umění**! V něm hraje rozum

nevyhnutelně až **druhou** roli. Avšak tam, kde v něm rozum získává převahu, snižuje se umění okamžitě na **řemeslo**; klesá bezprostředně a také zcela nesporně hluboko dolů. To je důsledek, který ve své jednoduché přirozenosti není vůbec jinak možný. Nelze v tom dokázat ani jediné výjimky.

Tentýž důsledek lze však samozřejmě vypěstovat také při všem ostatním! Což se lidé nad tím nezamyslí? Musí jim to přece spadnout jako šupiny z očí. Tomu, kdo přemýšlí a kdo srovnává, to říká zcela jasně, že ve všem ostatním, co rozum ovládá, může také obdržet jen náhražku, tedy méněcenné! Na této skutečnosti by měl člověk poznat, jaké místo z přirozenosti patří rozumu, jestliže má vzniknout něco správného a cenného!

Jedině umění rodilo se až doposud ještě z působení živého ducha, z citu. Ono jediné mělo přirozený, tedy normální a zdravý původ a vznik. Duch se však **neprojevuje** v rozumu, nýbrž v **cítění**, a **ukazuje** se pouze v tom, co se obecně nazývá „**od srdce**“. Právě v tom, čemu se na sebe tak nesmírně pyšný člověk rozumu rád vysmívá a posmívá. Tupí tím na člověku to nejcennější, ba právě to, co vůbec dělá člověka člověkem!

S rozumem nemá duch co dělat. Chce-li člověk ve všem konečně zlepšení, musí dbát Kristových slov: **Na jejich dílech máte je poznat!** Doba, kdy se tak stane, je zde.

Jen díla **ducha** v sobě nesou od svého počátku **život**, a tím i trvání a stálost. A všechno ostatní se musí v sobě zhroutit, když mine doba jeho odkvětu. Jakmile má z toho vzejít ovoce, objeví se prázdnota!

Pohlédněte přece jen na dějiny! Jedině dílo ducha, tedy

umění, přežívá národy, které se již zhroutily v působení svého v sobě neživého chladného rozumu. Jejich vysoké, proslulé vědomosti nemohly jim před tím poskytnout žádnou ochranu. Egypťané, Židé, Řekové, Římané šli touto cestou, později také Španělé a Francouzi, nyní Němci, – **a přece díla opravdového umění je přetrvala všechny!** Nebudou také moci nikdy zaniknout. Nikdo však neviděl striktní pravidelnost v těchto opakujících se událostech. Žádný člověk nepomyslel na to, aby vypátral skutečný kořen tohoto těžkého zla.

Místo toho, aby ho hledali a učinili přítrž vždy se opakujícímu úpadku, tak se tomu slepě podřídili a přizpůsobili se s žalobami a hněvem tomu velkému „nezměnitelnému dění“.

Nyní to nakonec postihne celé lidstvo! Mnoho běd leží již za námi, avšak ještě větší jsou před námi. A hluboký žal jde skrze husté řady těch, kteří jsou tím zčásti již nyní postiženi.

Přemýšlejte o všech národech, které se již musely zhroutit, jakmile došly do doby rozkvětu, na vrcholu rozumu. Z rozkvětu dozrávající plody byly **všude stejné!** Nemravnost, nestydatost a obžerství v rozličných podobách, nevyhnutelný úpadek a následné zhroucení.

Bezvýhradně stejný způsob je pro každého velmi nápadný! A také každý myslící musí najít v těchto událostech zcela určitý druh a důslednost nejpřísnějších zákonů.

Jeden tento národ po druhém musel nakonec uznat, že jeho velikost, jeho moc a velkolepost byly jen zdánlivé a byly udržovány jen násilím a nátlakem, nikoliv z upevněného zdraví v něm samém.

Otevřete přece svůj zrak, místo klesání na mysl! Rozhlédněte se kolem sebe, učte se z minulosti, srovnejte to s poselstvími, která k vám dorazila již před tisíciletími z Božského, a **musíte** najít kořen šíravého zla, které jediné tvoří překážku pro vzestup celého lidstva.

Teprve až když bude zlo důkladně vymýceno, bude otevřena cesta ke všeobecnému vzestupu, ne dříve. A ten bude pak trvalý, protože v sobě může nést živoucího ducha, což bylo doposud vyloučeno. —

Předtím, než k tomu přistoupíme blíže, chci vysvětlit, co je duch, jakožto to jediné skutečně živoucí v člověku. Duch není vtip ani rozum! Duch také není naučené vědění. Omylem se proto člověk nazývá „duchaplný“, když mnoho studoval, četl, pozoroval a umí se o tom dobře bavit. Nebo když se blýská dobrými nápady a rozumovým vtipem.

Duch je něco zcela jiného. On je samostatná **podstata**, přicházející ze světa své stejnorodosti, která je jiná než ta část, ke které patří země a tím i tělo. Duchovní svět leží výše, tvoří vrchní a nejlehčí část stvoření. Tato duchovní část v člověku nese skrze svou podstatu v sobě úkol vrátit se do čistě duchovního, jakmile se od ní uvolní všechny hmotné obaly. Nutkání k tomu nastává při zcela určitém stupni zralosti a vede ji pak vzhůru k jejímu stejnému druhu, skrze jehož sílu přitažlivosti je pozvedána ¹⁾.

Duch nemá co dělat s pozemským rozumem, pouze jen s vlastností, která se nazývá jako „od srdce“. Duchaplný je tedy souznačný s „dobrosrdečným“, avšak ne s rozumovým.

Aby se v tom jednou snáze našel rozdíl, nechť člověk

použije větu: „Bylo jednou!“ Velmi mnoho hledajících již tím najde vysvětlení. Pozorují-li sami sebe pozorně, tak mohou poznat, co všechno v dosavadním pozemském životě jejich **duši** prospívá, nebo co slouží jen k tomu, aby jim pouze ulehčilo pozemskou práci a to, čím v pozemském okolí museli procházet. Co tedy má nejen pozemské, nýbrž i hodnoty pro onen svět, a co slouží jediné pozemským účelům, avšak pro onen svět zůstává bezcenné. To první si může vzít s sebou, avšak to druhé odloží při svém odloučení jakožto patřící jen sem, protože mu to nemůže dále být užitečné. Co však zde zanechává, je pouze nástroj pro pozemské dění, pomocný prostředek pro **pozemský čas**, nic jiného.

Nepoužívá-li se nástroj jen jako takový, nýbrž staví-li se mnohem výše, tak samozřejmě nemůže této výši stačit, je na falešném místě a přináší tím přirozeně také nedostatky mnoha druhů, které časem mají zcela neblahé následky.

K těmto nástrojům patří jako nejvyšší **pozemský rozum**, který jakožto výtvar lidského mozku v sobě musí nést omezení, kterým všechno tělesně hrubohmotné v důsledku vlastní podstaty zůstává neustále podrobena. A jiný než je původ, nemůže být ani výtvar. Ten zůstává vázán vždy na druh původu. Stejně tak díla, která povstanou skrze tento výtvar.

To dává rozumu přirozeně tu nejužší, pouze pozemskou chápavost, těsně vázanou na prostor a čas. Protože pochází z hrubohmotnosti, která je sama o sobě mrtvá a která v sobě nenese žádný **vlastní skutečný** život, je také on bez živoucí síly. Tato okolnost samozřejmě pokračuje také ve všem působení rozumu, jemuž tím zůstává nemožné, aby do svých děl vložil také něco živoucího.

V tomto neodchýlném přirozeném dění spočívá klíč ke chmurným událostem během bytí člověka na této malé zemi.

Musíme se konečně naučit rozlišovat mezi duchem a rozumem, živým jádrem člověka a jeho nástrojem! Staví-li se tento nástroj **nad** živé jádro, jak se tak dělo doposud, poskytuje to něco nezdravého, což v sobě musí nést zárodek smrti již při svém vzniku, čímž se to živoucí, nejvyšší, nejcennější omezuje, svazuje, a je odříznuto od své nutné činnosti, dokud v nevyhnutelném zřízení mrtvé stavby jako nehotové nevystoupí volně z trosek.

Položme si nyní místo „Bylo jednou“ otázku: „Jak tomu bylo v dřívější době?“ Jak jiný je účinek. Ihned lze postřehnout ten velký rozdíl. První otázka mluví k citu, který je s duchem ve spojení. Druhá otázka se však obrací k rozumu. Vynořují se při tom zcela jiné obrazy. Jsou předem omezené, chladné, bez životního tepla, protože rozum nemá, co by jiného dal.

Největší vinou lidstva však bylo od počátku to, že postavilo tento rozum, který může přece tvořit jen něco neúplného bez života, na vysoký podstavec a doslova kolem něj zbožně tančilo. Dalo mu místo, které smělo být vyhrazeno **jen duchu**.

Toto počínání stojí ve všem proti určením Stvořitele, a tím proti přírodě, protože ta přece spočívají zakotvena v dění přírody. Proto také nemůže nic vést k pravým cílům, nýbrž to všechno musí ztroskotat v bodě, kde má nastat žeň. Není to možné jinak, poněvadž je to přirozené dění, které lze předvídat.

Jen v **čisté technice** je to jiné, v každém průmyslu. Ta dospěla skrze rozum do veliké výše a v budoucnu to půjde ještě mnohem dále! Tato skutečnost však slouží jako důkaz pravdy

mých vývodů. Technika je a zůstane ve **všech** věcech vždy jen čistě pozemská, mrtvá. Protože rozum rovněž patří ke všemu pozemskému, je schopen se v technice skvěle rozvinout, vykonat něco skutečně velkého. Tím stojí na pravém místě, ve svém skutečném úkolu! Avšak tam, kde je nutné brát v úvahu také „živoucí“, tedy čistě **lidské**, nestačí již rozum ve svém druhu, a **musí** proto selhat, jakmile při tom není veden skrze ducha! Neboť jen duch je život. Úspěch ve zcela určitém druhu může přinést vždy jen činnost stejného druhu. Nikdy nebude moci proto pozemský rozum působit v duchu! Z tohoto důvodu bylo těžkým proviněním tohoto lidstva, že rozum postavilo nad život.

Člověk tím **obrátil** svůj úkol proti určení Stvořitele, tedy **proti** určení zcela přirozenému, a postavil je takříkajíc na hlavu, zatímco rozum patřící na druhé a jen pozemské místo dosadil na místo nejvyšší, které patří živému duchu. Tím je opět zcela přirozené, že je nyní nucen namáhavě hledat směrem vzhůru, přičemž rozum položený nad něj brání svou omezenou chápavostí každému dalšímu výhledu namísto toho, aby se člověk mohl skrze ducha dívat od shora dolů.

Chce-li se probudit, tak je nucen předtím nejdříve „přehodit světla“. Nejprve se musí rozum, který je nyní nahoře, postavit na místo, které je mu dané od přírody, a na nejvyšší místo opět přivést ducha. Tato nezbytná změna už není pro dnešní lidi tak snadná. —

Někdejší přestavující čin lidí, kterým se tak pronikavě postavili proti vůli Stvořitele, tedy proti přírodním zákonům, byl vlastním „**pádem do hříchu**“, jehož následky ve strašlivosti nic nepředčí; neboť vzrostl později na „dědičný hřích“, protože povznesení rozumu na neomezeného vládce mělo opět také za

přirozený následek to, že tato tak jednostranná péče a činnost postupně posílila i mozek jednostranně, takže rostla jen ta část, která má vykonávat práci rozumu, a ta druhá musela zakrnět. Tím může se tato zanedbáním zakrnělá část dnes projevovat již jen jako nespolehlivý mozek snů, který také při tom ještě stojí pod silným vlivem takzvaného denního mozku, kterým se projevuje rozum.

Ta část mozku, která má tvořit most k duchu, nebo přesněji most od ducha ke všemu pozemskému, je tím tedy ochromena, spojení je přerušeno nebo alespoň velmi silně uvolněno, čímž člověk pro sebe podvázal jakýkoliv projev ducha, a tím také možnost „oduševnění“, produchovnění a oživení svého rozumu. Obě části mozku by musely být vychovávány zcela **stejnoměrně**, ke společné harmonické činnosti, jako všechno v těle. Duch je vůdčí, rozum zde na zemi vykonávající. Že tím také všechny funkce těla, a dokonce i toto samotné nikdy nemůže být takové, jaké má být, je samozřejmé. Toto dění proniká pak přirozeně vším! Poněvadž tím schází všemu pozemskému hlavní věc!

Že s podvázáním bylo současně také spojeno vzdálení a odcizení se Božskému, je dění snadno srozumitelné. Nebylo přece k němu již více žádné cesty.

To mělo posléze tu nevýhodu, že již po tisíciletí každé dětské tělo, které se narodí, přináší s sebou na zem vlivem vždy dále zasahující dědičnosti tak velký přední mozek rozumu, že je tím každé dítě již předem vlivem této okolnosti opět hravě rozumu podrobena, jakmile tento mozek rozvine plnou činnost. Propast mezi oběma částmi mozku stala se nyní tak velikou a poměr pracovních možností tak rozdílný, že se u většiny všech

lidí již nedá dosáhnout nápravy bez katastrofy.

Dnešní rozumový člověk již více není člověkem **normálním**, nýbrž mu schází jakýkoliv vývoj hlavní části jeho mozku, která patří k úplnému člověku, čímž ji nechává zakrnět již po tisíciletí. Každý rozumový člověk má bez výjimky jen **zmrzačený** normální mozek! **Mozkoví mrzáci** proto již po tisíciletí ovládají zemi, považující normálního člověka za nepřítele a snažíce se ho potlačit. Ve svém zakrnění si představují, že konají velmi mnoho, a neví, že normální člověk je schopen vykonat **desateronásobek** toho a vytvoří díla, která mají **trvání** a jsou dokonalejší než dnešní snahy! Skutečně vážně hledajícímu je otevřena cesta, aby dospěl k těmto schopnostem!

Avšak rozumový člověk nemůže se již tak lehce stát schopným pochopit něco z toho, co patří k činnosti této zakrnělé části jeho mozku! Prostě to **nedovede**, i kdyby chtěl, a jen ze svého dobrovolného omezení posmívá se všemu tomu, co je pro něj nedosažitelné a co v důsledku svého ve skutečnosti **zaostalého** nenormálního mozku nebude také již nikdy jím chápat. V tom spočívá právě ta nejstrašnější část kletby této nepřirozené odchylky. Harmonická spolupráce obou částí lidského mozku patřící bezvýhradně k normálnímu člověku je pro dnešního člověka rozumu, který se nazývá materialistou, definitivně vyloučena. —

Být materialistou není chvályhodné, nýbrž důkazem o zakrnělém mozku.

Tak na této zemi doposud vládl **nepřirozený** mozek, jehož působení musí samo sebou nakonec ve všem přinést nezadržitelný zánik, protože všechno to, co také chce přinést,

skrývá přirozeně v sobě již od počátku vlivem tohoto zakrnění disharmonii a nezdravotu.

Na tom se nyní nedá nic změnit, nýbrž se musí klidně nechat přijít přirozeně se vyvíjející zánik. **Avšak pak nastane pro ducha den vzkříšení a také nový život!** Otrok rozumu, který měl po tisíciletí hlavní slovo, je tím navždy vyřizen! Nikdy více se nebude moci pozvednout, protože důkaz a vlastní prožití ho konečně přinutí, aby se jako nemocný a duchovně zubožený konečně dobrovolně sklonil před **tím**, čemu nemohl rozumět. Nebude mu již nikdy poskytnuta příležitost, aby s posměchem i se zdáním práva skrze násilí vystoupil proti duchu, jak to přece také bylo použito vůči Synu Božímu, který proti tomu musel bojovat. Tehdy by byl býval ještě čas odvrátit tak mnohé neštěstí. Nyní však již není; neboť se již více nedá překlenout uvolněné spojení mezi oběma částmi mozku.

Bude mnoho rozumových lidí, kteří se opět chtějí posmívat vývodům v této přednášce, aniž však při tom, jako ostatně vždy, mohou uvést **jediný skutečně věcný důkaz o opaku**, kromě prázdných hesel. Avšak každý vážně hledající a uvažující bude muset takovéto slepé horlení brát jen jako nový důkaz toho, co jsem zde vyložil. Tito lidé prostě **nemohou**, i když se snaží. Považujme je proto ode dneška za nemocné, kteří budou brzy potřebovat pomoc, a ... klidně toho vyčkejme. Žádný boj ani žádné násilí není nutné, aby se vynutil nutný pokrok; neboť konec nadejde sám od sebe. Také v tom vybaví se zcela neúprosně a také dochvilně přirozené dění v nezlomných zákonech veškerého vzájemného působení. — —

Podle tak mnohých zvěstování má pak povstat „nové pokolení“. To se však nebude skládat jen z nově narozených, kteří

jsou již nyní pozorováni v Kalifornii a také v Austrálii a kteří jsou jakoby nadáni „novým smyslem“, nýbrž hlavně z **již žijících lidí**, kteří se v blízké době vlivem mnohého přicházejícího dění stanou „vidoucími“. Pak budou mít tentýž „smysl“ jako nynější nově narození; neboť to není nic jiného než schopnost stát ve světě s otevřeným, nezúženým duchem, který se již více nenechá potlačit omezením rozumu. **Tím bude konečně vymazán dědičný hřích!**

Avšak toto všechno nemá co dělat s tím, co se doposud označuje jako „okultní schopnosti“. **To je pak pouze normální člověk, jaký má být!** „Stát se vidoucím“ nemá nic společného s „jasnovidností“, nýbrž to znamená „**nahlédnutí**“, poznání.

Lidé jsou pak schopni vidět vše neovlivněně, což neznamena nic jiného než posuzovat. Uvidí rozumového člověka takového, jaký skutečně je, s jeho omezeností tak nebezpečnou pro něj i pro jeho okolí, z níž současně pramení domýšlivá panovačnost a tvrdohlavost, která k tomu vlastně patří.

Také budou vidět to, jak po tisíciletí v přísné důslednosti jednou v té, pak v jiné formě celé lidstvo trpělo pod tímto jhem a jak tato rakovina jakožto úhlavní nepřítel směřovala vždy proti vývoji svobodného lidského **ducha**, hlavnímu účelu v lidském bytí! Nic jim neunikne, ani hořká jistota, že bída, **veškeré** utrpení, každé zhroucení muselo přijít skrze toto zlo a že náprava nemohla nikdy nastat, protože vlivem zúžení schopnosti chápání bylo předem vyloučeno každé pochopení.

S **tímto** probuzením však také končí každý vliv a jakákoliv moc tohoto rozumového člověka. Pro **všechny** časy; neboť pak nastane pro lidstvo nová, lepší epocha, ve které se staré již více

nemůže udržet.

Tím přijde dnes již statisíci očekávané nutné vítězství ducha nad selhávajícím rozumem. Mnohé doposud sváděné masy při tom ještě poznají, že si doposud výraz „rozum“ vykládaly úplně falešně. Většina ho prostě přijímala jako modlu, zcela bez zkoumání, jen proto, že ho ostatní tak brali, a proto, že všichni jeho stoupenci si dovedli zahrát na neomylné, neomezené vládce skrze moc i zákony. Mnozí si proto nedávají vůbec žádnou námahu odhalit jejich vlastní prázdnotu a nedostatky, které se za tím skrývají.

Ovšem jsou také mnozí, kteří již desetiletí bojují proti tomuto nepříteli, s houževnatou energií a přesvědčením, skrytě a z části i otevřeně, někdy i vystaveni nejtěžšímu utrpení. **Avšak oni bojují, aniž znají samotného nepřítele!** A to samo sebou ztěžovalo úspěch. To ho předem znemožňovalo. Meč bojovníků nebyl dobře naostřen, protože si ho neustále tupili údery na vedlejší dění. S těmito vedlejšími věcmi však také udeřili vždy stranou do prázdna, plýtvali vlastní silou a přivodili jen roztržství mezi sebou, které se dnes stále zvětšuje.

Ve skutečnosti je jen **jediný** nepřítel lidstva na celé čáře: **Dosavadní neomezená vláda rozumu! To** byl ten veliký **pád do hříchu**, nejtěžší provinění člověka, které má za následek veškeré zlo. **To** se stalo **dědičným hříchem** a **to je také Antikristem**, o kterém je zvěstováno, že pozvedne svou hlavu. Vyjádřeno srozumitelněji, je moc rozumu jeho nástrojem, čímž mu lidé propadli. Jemu, nepříteli Boha, Antikristu samotnému, ... Luciferovi ²⁾!

Stojíme uprostřed této doby! On dnes sídlí v **každém**

člověku, připraven ho zkazit, neboť jeho činnost přináší okamžitě odvrácení od Boha jako zcela přirozený následek. On ducha odřízne, jakmile může vládnout.

Proto nechtě je člověk ostře na pozoru. —

Proto však nemá rozum snad zmenšovat, ale má ho učinit **nástrojem**, kterým také je, avšak ne směrodatnou vůlí. Ne pánem!

Člověk nadcházejícího pokolení bude moci nazírat na dnešní dobu již jen s odporem, hrůzou a se studem. Asi tak, jako se to děje nám, když vejdeme do staré mučírny. Také tam vidíme špatné ovoce chladného hospodářství rozumu. Neboť je přece nesporné, že člověk **s jen trochou citu**, a tudíž s činností ducha nemohl by nikdy vymyslet takové hrůzy! Dnes to však není vcelku jiné, pouze to je obíleno, a masová bída je právě takovým shnilým ovocem jako tehdejší mučení jednotlivců.

Jestliže pak člověk vrhne pohled nazpět, tak již nepřestane vrtět hlavou. Bude se ptát, jak bylo možné po tisíciletí tiše trpět tyto omyly. Odpověď je velmi prostá: Skrze násilí. Kamkoliv se podíváme, je to zcela jasně zjevné. Nehleďme do doby šerého starověku, stačí, když vkročíme do již zmíněných mučiren, které jsou ještě dnes všude k vidění a jejichž provozování nesahá tak daleko zpět.

Děsíme se, když pozorujeme tyto staré nástroje. Kolik chladné brutality v nich spočívá, kolik bestiality! Stěží nějaký dnešní člověk bude pochybovat o tom, že v tehdejším konání spočíval nejtěžší zločin. Na zločincích tím byl vykonáván zločin ještě větší. Avšak, vytržen z rodiny a znesvobozen, byl surově vhozen do těchto sklepení také tak mnohý nevinný člověk. Jaký

nářek, jaké bolestné výkřiky doznávaly zde od těch, kteří tam byli mučitelům zcela bezbranně vydáni napospas. Lidé museli trpět věci, nad kterými se lze v myšlenkách pozastavit pouze s hrůzou a odporem. Každý se bezděčně ptá, zda vůbec bylo lidsky možné to, co všechno se tu na těchto bezbranných přihodilo, a k tomu ještě pod zdáním veškerého práva. Práva, které se přece kdysi vynutilo jen násilím. A nyní se opět vynucovalo skrze tělesné bolesti přiznání viny od podezřelých, aby se pak mohli v bezstarostnosti zavraždit. I když byla přiznání viny také jen vynuceným odevzdáním se, aby tito unikli nesmyslným tělesným útrapám, tak to přece soudcům stačilo, protože to potřebovali, aby se učinilo zadost „slovu“ zákona. Měli snad tito omezení za to, že se tím mohou očistit také před Boží vůlí? Že se stali svobodnými před neúprosně pracujícím základním zákonem vzájemného působení?

Buď byli všichni tito lidé vyvrheli nejzatvrzelejších zločinců, kteří se opovážili řídit soud nad jinými, nebo se v tom tak zřetelně ukázala chorobná omezenost pozemského rozumu. O něco jiného jít nemůže.

Podle Božích tvůrčích zákonů by neměl žádný hodnostář, žádný soudce, lhostejno, jaký úřad zde na zemi zastává, stát ve svém **jednání** pod ochranou tohoto úřadu, nýbrž má jediné on a čistě **osobně, nechráněn** jako každý jiný člověk, ve všem **sám** nést plnou odpovědnost za to, co ve svém úřadu vykonává. Nejen duchovně, nýbrž i pozemsky. Pak bude to každý brát mnohem vážněji, svědomitěji. A snadno se tak zcela jistě nezopakují takzvané „omyly“, jejichž následky se již nikdy nedají napravit. Nehledě ani na tělesná a duševní utrpení tím dotčených a jejich blízkých.

Avšak všimněme si také jednou k tomu patřící kapitoly procesů s takzvanými „čarodějnicemi“!

Kdo měl někdy přístup k soudním spisům o takovýchto procesech, rád by si přál ve vzkypění planoucího studu, aby nikdy nebyl počítán k tomuto lidstvu. Měl-li tehdy nějaký člověk jen znalost o léčivých bylinách, ať už z praktických zkušeností nebo z tradice, a pomohl-li tím trpícím lidem, kteří ho o to prosili, tak přišel nemilosrdně za to pod tato muka, od nichž mu nakonec ulevila jen smrt ohněm, jestliže jeho tělo ještě dříve nepodlehlo těmto ukrutnostem.

Dokonce i tělesná krása mohla být tehdy k tomu podnětem, zejména cudnost, která nebyla po vůli.

A potom hrůzy inkvizice ³⁾! Je to jen poměrně málo let, která nás od onoho „tehdy“ dělí!

Jako my dnes poznáváme tyto nespravedlnosti, stejně tak je cítil tehdejší lid. Neboť tento nebyl ještě zcela tak omezen „rozumem“, tu a tam pronikal u něho duch, skrze cit.

Nepoznává se dnes v tom všem úplná omezenost? Nezodpovědná hloupost?

Mluví se o tom s nadhledem a krčením ramen, avšak nic se na tom v podstatě nezměnilo. Omezená domýšlivost vůči všemu, čemu se nerozumí, je stále ještě přesně taková! Pouze namísto těchto mučení je nyní po ruce veřejný posměch, ve všem, čemu se vlivem vlastní omezenosti nerozumí. Ať se pak mnohý bije v prsa a přemýšlí o tom, aniž by se při tom hájil. Každý člověk bude od rozumových hrdinů, to znamená ne zcela normálních lidí,

předem viděn jako podvodník, také třeba i před soudem, jestliže má schopnost vidět něco, co je jiným uzavřeno, třeba jemnohmotným zrakem spatřovat také jemnohmotný svět, jakožto přirozené dění, o čemž se nebude ve velmi krátké době pochybovat, tím méně proti tomu bezcitně bojovat.

A běda člověku, který neví, co si s tím počít, nýbrž ve vši nevinnosti mluví o tom, co vidí a slyší. Musí se předem obávat, jako první křesťané za Nerona jeho pomocníků vždy připravených k vraždě.

Jestliže má dokonce ještě jiné schopnosti, které vyloženě rozumoví lidé nemohou **nikdy** pochopit, pak bude bezpodmínečně nemilosrdně štván, pomlouván, odstrkován, pokud nebude každému po vůli; pokud to bude nějak možné, bude učiněn „neškodným“, jak se to tak dnes pěkně vyjadřuje. Nikdo si z toho nedělá nějaké výčitky svědomí. Takový člověk platí ještě dnes za lovnou zvěř pro každého vnitřně mnohdy velmi nečistého člověka. Čím je omezenější, tím větší je domnění chytrosti a sklon k povýšenosti.

Nikdo se z těchto událostí starých dob s jejich mučením a upalováním a těchto tak směšných spisů z procesů nic nenaučil! Neboť každý smí také dnes beztrestně urážet a špinit to, co je neobyčejné a nepochopené. Není to v tomto nijak jiné, než to bývalo dříve.

Ještě horší než u justice tomu bylo u inkvizice, která měla své východisko v církvi. Zde byly výkřiky mučených přehlušovány zbožnými modlitbami. Byl to výsměch Boží vůli ve stvoření! Tehdejší církevní představitelé tím dokazovali, že neměli ani tušení o pravém Kristovu učení, ani o Božství a o této tvůrčí vůli,

jejíž zákony nezvratně spočívají ve stvoření a působí v něm stejně již od počátku až do konce všech dnů.

Bůh dal lidskému duchu v jeho podstatě svobodnou vůli rozhodnutí. Jen **v ní** může tedy uzrávat, **jak má**, obušovat se a plně rozvíjet. Jen v tom spočívá pro něj k tomu možnost. Je-li však tato svobodná vůle podvázána, tak je to překážka, ne-li násilné vržení zpět. Křesťanské církve však, tak jako jiná náboženství, potíraly toto Boží určení a vzpíraly se mu s největší krutostí. Skrze mučení a nakonec i smrti chtěly donutit lidi jít cestou a činit taková přiznání, která byla proti jejich přesvědčení, tedy proti **jejich vůli**. Tím provinily se proti Božímu určení. Avšak nejen to, nýbrž ony bránily lidem v pokroku jejich ducha a vrhaly ho o staletí zpět.

Kdyby se při tom ukázala jen jiskra skutečného citu, tedy ducha, tak by se nemohlo nikdy něco takového stát! To nelidské tudíž způsobila pouze chladnost rozumu.

Tak dokonce i mnohý papež, jak je historicky dokázáno, nechal pracovat jedem a dýkou, aby uskutečnil svá čistě pozemská přání a své cíle. **To** se mohlo stát jen pod vládou rozumu, který si na svém vítězném tažení **všechno** podroboval a před ničím se nezastavil. —

A nade vším spočívala a spočívá v neodvratném dění neúprosná vůle našeho Stvořitele. Při přechodu na onen svět je každý člověk zbaven pozemské moci a její ochrany. Jeho jméno, jeho postavení, vše zůstalo zpět. Přichází tam jen ubohá lidská duše, aby tam přijala, okusila to, co zasévala. Ani **jediná** výjimka není možná! Její cesta vede skrze veškeré soukolí bezpodmínečného vzájemného působení Boží spravedlnosti. Není

zde žádná církev, žádný stát, nýbrž jen jednotlivé lidské duše, které mají osobně vyúčtovat každý omyl, který učinily!

Kdo jedná proti vůli Boha, tedy hřeší ve stvoření, je podroben následkům tohoto přestoupení. Lhostejno, kdo to je a pod jakou záminkou to provedl. Ať už je to jednatel pod pláštěm církve nebo justice ... Zločin na těle nebo na duši je a zůstává zločinem! Nemůže být ničím změněn, ani **zdáním** práva, které vůbec není vždy právem; neboť zákony byly samozřejmě stanoveny také jen lidmi rozumu, a musí proto v sobě nést pozemské omezení.

Pohledme jednou na právo tak mnohých států, zejména ve Střední a Jižní Americe. Člověk, který dnes řídí vládu a těší se při tom veškeré úctě, může jít již zítra jako zločinec do vězení nebo může být popraven, když se jeho protivníkovi podaří tuto vládu na sebe násilným činem strhnout. Nepodaří-li se mu to, bude místo toho, aby byl **on** uznán vladařem, pokládán za zločince a pronásledován. A všechny úřední orgány ochotně slouží jednomu jako druhému. Dokonce i světový cestovatel musí často měnit své svědomí jako šaty, když přechází z jedné země do jiné, aby všude platil za dobrého. Co v jedné zemi platí za zločin, je v jiné velmi často dovoleno, ba více, dokonce snad i vítáno.

To je ovšem možné jen ve výdobytcích pozemského rozumu, nikdy však tam, kde rozum musí zaujmout svůj přirozený stupeň jakožto nástroj živoucího ducha; neboť kdo duchu naslouchá, nebude nikdy přehlížet zákony Boží. A kde se toto bere za základ, tam to nemůže přinést žádné nedostatky, žádné mezery, nýbrž jen jednotnost, která má za následek štěstí a mír. Projevy ducha mohou všude být ve svých základních rysech vždy jen zcela stejné. Nikdy nebudou stát navzájem proti sobě.

Také umění práva, umění lékařské a umění státnické musí zůstat jen nedostatečným řemeslem tam, kde základ může tvořit jen rozum a duchovní v tom schází. Není to prostě jinak možné. Ovšem vychází-li se přirozeně opět ze skutečného pojmu „duch“.

—

Vědění je produkt, duch však život, jehož hodnotu a sílu lze měřit jen podle jeho souvislosti s původem duchovního. Čím těsnější je tato souvislost, tím cennější a mocnější je tato část, která z původu vyšla. Avšak čím uvolněnější je tato souvislost, tím vzdálenější, cizejší, osamělejší a slabší musí být také tato vyšlá část, tedy příslušný člověk.

To všechno jsou tak prosté samozřejmosti, že nelze pochopit, jak zbloudilí rozumoví lidé vždy znovu kolem toho chodí jako slepí. Neboť co přivádí kořen, obdrží kmen, květ i plod! Avšak také v tom ukazuje se beznadějně sebeomezení v chápání. Namáhavě vystavěli si zeď, a nyní nemohou přes ni pohlížet, tím méně skrze ni.

Všem duchovně živoucím musí se však tito lidé s jejich domýšlivě povýšeným, výsměšným úsměvem, s jejich sebevyvyšováním a shlížením svrchu na jiné, ne tak hluboce zotročené, jevit mnohdy jako ubozí, nemocní blázni, které navzdory veškerému soucitu musí nechat v jejich bludu, protože jejich hranice chápání nechává míjet dokonce i skutečnosti opačných důkazů bez jakýchkoliv dojmů. Každá námaha na tom něco zlepšit se musí podobat bezvýslednému úsilí, které by nemocnému tělu přehozením nového lesklého pláště chtělo přivodit současně také uzdravení.

Již nyní je navíc materialismus za svým vrcholem, a musí

nyňí všude selhat a brzy se v sobě zhroutit. Aniž by při tom nestrhl tak mnoho dobrého. Jeho stoupenci jsou již na konci svých dovedností, budou brzy zmateni ve svém díle a potom i v sobě samých, aniž by poznali propast, která se před nimi prudce rozevívá. Brzy budou jako stádo bez pastýře, jeden druhému nebude věřit, každý bude následovat jen svou vlastní cestu, a při tom budou se ještě přesto pyšně povyšovat nad druhé. Nepromyšleně, následující jen dřívější zvyklost.

Se všemi známkami vnějších dokladů své prázdnoty zřítí se nakonec také slepě do propasti. Považují za ducha to, co je jen produktem jejich vlastního mozku. Avšak jak může vytvořit mrtvá hmota živoucího ducha? V mnohých věcech jsou hrdí na své důkladné myšlení, avšak v hlavních věcech nechávají zcela bez rozpaků nejnezodpovědnější mezery.

Každý nový krok, každý pokus o nápravu v sobě musí nést opět znovu veškerou vyprahlost rozumového díla, a tudíž zárodek neodvratného úpadku.

Všechno, co takto říkám, není žádným proroctvím, žádnou kolísavou věštbou, nýbrž nezměnitelným následkem všeoživující tvůrčí vůle, jejíž zákony jsem vysvětlil již v mnohých mých předcházejících přednáškách. Kdo se mnou v duchu sleduje v nich ostře vyznačené cesty, musí také dohlédnout a poznat nutný konec. A všechny příznaky toho jsou již zde.

Lidé žalují a nařikají, hledí s ošklivostí, jak se dnes výstřelky materialismu projevují ve formách, které jsou sotva uvěřitelné. Snažně prosí a modlí se o osvobození z trýzně, o nápravu, o uzdravení z bezmezného úpadku. Ti nemnozí, kteří uměli zachránit nějaké hnutí svého duševního života z bouřlivého

přívalu neuvěřitelných událostí a kteří se duchovně neudusili ve všeobecném úpadku, jenž v šálivé hrdosti nese na svém čele jméno „pokrok“, se cítí jako vyvržení, zaostali, a jsou také za takové pokládáni a vysmíváni bezduchými příznivci novověku.

Vavřínový věnec všem těm, kteří měli odvahu nepřipojit se k davům! Kterí hrdě zůstali zpět na strmě šikmé dráze!

Náměsíčný je ten, kdo se přesto chce ještě dnes pokládat za nešťastného! **Zraky vzhůru!** Nevidíte pak, že všechno to, co vás tíží, je již začátkem prudkého konce nyní ještě jen zdánlivě panujícího materialismu? Celá stavba je již před zřícením, bez přičinění těch, kteří pod ní trpěli a ještě trpět musí. Rozumářské lidstvo musí nyní sklízet to, co po tisíciletí vytvářelo, živilo, pěstovalo a obletovalo.

Dlouhá doba pro lidský počet, krátká chvíle pro samočinné Boží mlýny ve stvoření. Kam pohlédnete, všude přichází selhání. Vzdouvá se to nazpátek a hromadí se hrozivě jako těžký val, aby se brzy převrátil a zřítě se hluboko pod sebou pohrbil své zbožňovatele. Je to neúprosný zákon vzájemného působení, který se při tomto rozuzlení musí ukázat strašlivě, protože po tisíciletí navzdory rozličným zkušenostem nenastala nikdy změna k vyššímu, nýbrž naopak byla ještě šířeji vyšlapávána stejně falešná cesta.

Malomyslní, čas je zde! Zvedněte hlavu vy, kteří jste ji museli tak často klopit studem, když nespravedlivost a hloupost vám mohly připravovat tak hluboké utrpení. Pohleďte dnes klidně na protivníka, který vás chtěl tak utiskovat!

Dosavadní honosné roucho je již velmi zle potrháno. Ze

všech děr vyhlíží konečně postava ve své pravé formě. Nejistě, avšak neméně domýšlivě, hledí z něj znavený produkt lidského mozku, rozum, který se dal pozdvihnout nad ducha ... hledí ven bez porozumění!

Sejměte jen klidně pásku a rozhlédněte se bystře kolem. Samotné prohlížení jinak docela dobrých časopisů odkryje jasnému pohledu mnohé. Lze vidět křečovitou snahu přidržet se ještě pevně všeho starého zdání. S domýšlivostí a často velmi neohrabaným vtipkováním snaží se zakrýt stále zřetelněji se ukazující nepochopení. S nevkusnými výrazy chce člověk často posuzovat něco, o čemž přece ve skutečnosti nemá zcela očividně ani žádné tušení pochopení. Dokonce i lidé s docela dobrými vlohami prchají dnes bezmocně na nečisté cesty, jen aby nemuseli přiznat, že tak mnohé věci jdou nad chápavost jejich vlastního rozumu, na který se doposud jedině chtěli spoléhat. Necítí směšnost takového chování, nevidí obnaženost, kterou tím jen pomáhají zvětšovat. Zmateni a oslněni budou brzy stát před Pravdou a truchlivě přehlížet svůj pochybný život a při tom konečně zahanbeně poznají, že tam, kde se domnívali být moudří, byla právě jejich hloupost.

Jak daleko to dnes již došlo? **Svalnatý člověk je trumf!** Mohl-li vážný výzkumník, který v desetiletí trvajícím zápase našel sérum, které ročně statisícům lidí, velkým i malým, poskytuje ochranu a také pomoc před smrtelnými nemocemi, slavit takové triumfy jako boxer, který v čistě pozemské, hrubé surovosti přemůže bližního? Nebo jako letec, který s trochou odvahy, ne větší, než musel mít každý voják na válečném poli, provede díky svému znamenitému stroji velký let? Je to pomalu státní událost. Avšak má při tom jen jediná lidská **duše** nějaký

užitek? Jen pozemsky, všechno pozemsky, to znamená **nízko** v celém díle stvoření! Zcela podle zlatého telete rozumové činnosti. Jako triumf tohoto k zemi tak připoutaného, zdánlivého hliněného vládce nad omezeným lidstvím! — —

A nikdo nevidí toto šílené řízení se do strašlivých hlubin!

Kdo to cítí, zahaluje se ještě do mlčení se zahanbujícím vědomím, že by byl přece vysmíván, kdyby promluvil. Je to již zběsilé vrávorání, ve kterém však klíčí poznání neschopnosti. A s předtuchou **tohoto** poznání vzpíná se všechno ještě více, ze vzdoru, ješitnosti, a v neposlední řadě ze strachu a hrůzy z přicházejícího. Člověk **nechce** za žádnou cenu myslet již na konec tohoto velkého omylu! Je to křečovitě lpění na pyšné stavbě minulých tisíciletí, která se zcela podobá věži babylonské a také tak skončí!

Dosud nepokořený materialismus nese v sobě tušení smrti, které každým měsícem stále zřetelněji vychází najevo. —

Avšak v četných lidských duších se to hýbe, na všech místech, na celé zemi! Přes třpyt Pravdy je ještě rozprostřena jen tenká vrstva starých, falešných názorů, kterou smete první závan očisty, aby se tím uvolnilo jádro, jehož záře spojí se s tak mnohými jinými, aby se rozvinul kužel paprsků, který vystoupí jako oheň díky do říše světlé radosti k nohám Stvořitele.

To bude doba vytoužené tisícileté říše, která spočívá před námi jako velká hvězda naděje v zářivém zaslíbení!

A tím jest konečně vykoupen veliký **hřích** všeho lidstva **proti duchu**, kterého drželo vlivem rozumu spoutaného na zemi!

Teprve **to** je pak pravá cesta zpět k přirozenosti, cesta vůle Stvořitele, který chce, aby lidská díla byla veliká a proniknutá živoucím cítěním! Vítězství ducha však současně bude rovněž vítězstvím nejčistší lásky!

1)

Přednáška: 63. Já jsem vzkříšení a život. Nikdo nepřichází k Otci, **jedině skrze mne!**

2)

Přednáška: 90. Antikrist.

3)

soud nad kacíři